

Výzkumný design a kvalita v kvalitativním výzkumu

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.
Kvalitativní výzkum
14. března 2018

Struktura kvalitativního výzkumu

Vnitřní logika a koherence výzkumu

Cíle a výzkumné otázky

Metodologie

- Výzkumné designy
- Metody sběru dat
- Metody analýzy dat

Výzkumný design

- Uspořádání výzkumu
- Typy kvalitativního výzkumného designu:
 - zakotvená teorie,
 - případová studie,
 - etnografie,
 - biografický design

Metody sběru dat

- Pozorování
 - Zúčastněné, nezúčastněné, „stínování“
- Rozhovor
 - strukturovaný, polostrukturovaný, nestrukturovaný; biografický...
- Skupinový rozhovor
 - fokusní skupina (ohnisková skupina, focus group)
- Výběr textů nebo jiných médií

Metody analýzy dat

- Tematická analýza
- Analýza metafor
- Analýza rámců
- Diskurzivní analýza
- Narativní analýza
- Biografická analýza
- Kvalitativní obsahová analýza
- (...)

Výzkumný design	Případová studie	Etnografický design	Zakotvená teorie	Biografický design
Metody sběru dat	Rozhovor, řízení skupiny, pozorování, text (dokumenty, obrázky, videa, zvukové záznamy...)			
Metody analýzy dat	Tematická analýza	Analýza metafor	Analýza rámců	Diskurzivní analýza
			Kvalitativní obsahová analýza	...
			Kódování	Biografická analýza
			- Ozvěnlé	
			- Axiální	
			- Selektivní	

Výzkumný design	Případová studie	Etnografický design	Zakotvená teorie	Biografický design
Metody sběru dat	Rozhovor, řízení skupiny, pozorování, text (dokumenty, obrázky, videa, zvukové záznamy...)			
Metody analýzy dat	Tematická analýza	Analýza metafor	Analýza rámců	Diskurzivní analýza
			Kvalitativní obsahová analýza	...
			Kódování	Biografická analýza
			- Ozvěnlé	
			- Axiální	
			- Selektivní	

Výzkumné designy

Výzkumný design – etnografie

- Původ v antropologii – zkoumání určité „kultury“
- Terénní zkoumání (pozorování, rozhovory, intenzivní interakce...)
- Terénní poznámky (fieldnotes), „hustý“ popis, „zahuštěný“ popis
- Časový úsek (rytmus)
- Přístup (access; gatekeepers)
- Riziko etnocentrismu
- Emic přístup dovedený do extrému – člověk jako primární „výzkumný nástroj“
- Často až literární forma

Výzkumný design – případová studie

- Jak nebo proč se dějí určité současné jevy, nad kterými máme jen omezenou nebo vůbec žádnou kontrolu?
- Typický případ vs. kritický případ
- Mnohonásobné případové studie (první případ slouží zpravidla k budování nové teorie, další pak k „verifikaci“; opět typické vs. kritické případy)
- Metody analýzy dat nejsou specifické (využívá se postupů z etnografie či zakotvené teorie)

Reflexe

Pro realizaci a posouzení kvalitativního výzkumu je podstatná vnitřní logika a provázanost. Tu zajišťujeme souladem cílů a ... (1). Dalšími parametry, které je třeba sledovat, jsou soulad s výzkumným designem a metodami sběru a analýzy dat.

Existuje řada konkrétních výzkumných designů – např. ... (2), ... (3) nebo ... (4). Co do komplexity je výzkumný design logicky nadřazený výzkumným ... (5). Mezi typické metody sběru dat v kvalitativním výzkumu patří ... (6), ... (7) a ... (8). Někdy je obtížné rozlišit, zda se jedná o výzkumný design, nebo metodu sběru či dokonce analýzy dat – různí autoři na to mají různé názory.

Z probíraných výzkumných designů pro mě byl nejsrozumitelnější ... (9), naopak nejvíce nejasností mám u ... (10).

Prezentace

Kvalita v kvalitativním výzkumu

Domácí úkoly

- Konspekt č. 5: Přečtěte kapitolu 6 z knihy "Qualitative Research Practice" Jane Ritchie a Jane Lewis (s. 138-169), pořáďte z ní výpisky (konspekt) a formulujte otázky.
- Prezentace 4